

DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ADULȚILOR ÎN CONTEXTUL MIGRAȚIEI

PERSONAL DEVELOPMENT OF ADULTS IN THE CONTEXT OF MIGRATION

Valentina LUNGU, ORCID: 0000-0002-2957-2796
Viorica PAPUC-POMANA, ORCID: 0000-0002-2722-224X
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 327(478)(091):32.001

e-mail: valentina.bodrug.lungu@usm.md
e-mail: papuc.pomana.viorica@gmail.com

Introducere. Prezenta publicație are drept scop elucidarea unor aspecte ale dezvoltării personale a adulților în contextul migrației.

Schimbările sociale rapide, provocările lumii contemporane, marcate puternic de pandemia COVID-19, impun regândirea și restructurarea politicilor socioeconomice, inclusiv ele legate de migrație.

Conform estimărilor Organizației Națiunilor Unite (ONU), pandemia COVID-19 va avea un impact socioeconomic considerabil în Republica Moldova în următorii ani, iar profilul migrațional al Moldovei va fi un factor decisiv în acest sens [1]. Printre problemele identificate, este remarcată probabilitatea unui înalt nivel de șomaj din cauza COVID-19 în rândul unei treimi dintre cetățenii moldoveni care trăiesc și lucrează în străinătate, ducând la revenirea unei părți impunătoare acasă, crescând presiunea pe piața de muncă internă.

Studiile expres, realizate în contextul pandemiei COVID-19 [2, 3], confirmă vulnerabilitatea mai mare a femeilor migrante, comparativ cu bărbații.

Reiterăm faptul că pandemia a acutizat și mai tare problemele cu care se confruntau o bună parte din femeile migrante din Moldova (îngrijirea persoanelor bolnave, vârstnice; munci grele casnice; izolarea în locuințele unde muncesc, necunoașterea limbii țării unde muncesc, dorul de copii, de casă ș.a., drepturi limitate ș.a.). În baza mai multor studii de caz, realizate în cadrul instituțiilor medicale, multe femei, revenind acasă, suferă de depresie, anxietate, stres.

Situația acestora este una controversată. Pe de o parte, ele au contribuit la acumularea unor resurse pentru familie la etapa anterioară (la nivel de țară remitențele constituind în jur de 30% PIB). Pe de altă parte, revenind în țară, ele se simt rupte de context, înstrăinate de familii (în special de copii), au simțul culpabilității că nu mai pot ajuta familia ca anterior.

Context. La etapa actuală, în Moldova sunt programe care ajută persoanele revenite din migrație să-și dezvolte afaceri (ODIMM, Pare 1+1) [4]. Dar printre participanți sunt mai puține femei, deoarece deseori nu mai au forțe să înceapă o altă activitate.

Programele Pare 1+1 sunt axate pe instruire în business. Iar analiza în teren (Alianța mamelor cu mulți copii din Gagauzia/Gender-Centru, 2020) au demonstrat necesitatea stringentă a programelor de dezvoltare personală a acestor femei.

Totodată, menționăm faptul că programele de instruire focusate pe inițierea în business sunt o componentă importantă a educației nonformale a adulților, necesitând implementarea principiilor corespunzătoare. În contextul subiectului abordat, reiterăm importanța conexiunii acestora cu activitățile orientate spre dezvoltarea personală, după cum urmează:

- îmbunătățirea conștientizării de sine;
- îmbunătățirea autocunoașterii;
- îmbunătățirea abilităților și/sau învățarea altora noi;
- construirea sau reînnoirea identității/a stimei de sine;
- dezvoltarea punctelor forte sau a talentelor;
- îmbunătățirea unei cariere/îmbrățișarea unei noi profesii, domeniu de activitate;
- identificarea sau îmbunătățirea potențialului/formarea de noi abilități.

Aceste aspecte trebuie valorificate în cadrul *celor patru faze de evoluție în dezvoltare personală*:

1. *Faza de descoperire*: faza, în care persoana începe să studieze orice la întâmplare: meditație, comunicare, spiritualitate, leadership, NLP, coaching etc. Face ceea ce se numește dezvoltare personală nedirecționată. Tot ce află i se pare interesant și parcă ar vrea să le știe pe toate. Dar la un moment dat poate realiza că nu acționează eficient. Conștientizează că nu poate deveni bună în toate și va trebui să se limiteze doar la câteva zone.

2. *Faza de învățare*: faza, în care persoana devine mai selectivă, nu mai studiază orice la întâmplare. De exemplu, comunicare, leadership și coaching. Alege acele zone care simte că se completează una pe cealaltă și împreună o conduc într-o anumită direcție. Partea bună este că acum atenția și energia sunt mult mai bine direcționate.

Care este marea provocare la această etapă? Atunci când persoana doar studiază, dar nu urmărește rezultatele, încă este neatentă. Și este absolut normal ca lucrurile să stea în această manieră, întrucât nu este la un nivel de maturitate în dezvoltarea personală prin care să convertească cunoașterea în rezultate semnificative.

Din acest motiv, se recomandă ca la această etapă să se depună efort considerabil în procesul de evoluție. Mulți rămân blocați în această etapă, întrucât nu au suficient avânt care să le asigure tranziția la următoarea fază de dezvoltare personală. Și nu este o problemă legată de potențialul lor, ci este o problemă legată de lipsa strategiei. Se dezvoltă doar într-un ritm de întreținere, nu unul de evoluție, de creștere.

3. *Faza de creștere accelerate*: acum este momentul în care persoana știe destul de bine ce vrea să aprofundeze, în ce direcție să se îndrepte și ce vrea să obțină. Ceea ce face se numește dezvoltare personală focalizată. Aceasta este faza în care își manifestă în mod frecvent dorința de a-i învăța și pe alții. Iar partea bună este că reușește să facă

acest lucru, de principiu. Încă nu are suficientă maturitate și experiență în dezvoltarea sa personală, nu este foarte performant, dar totuși se descurcă.

4. *Faza de creștere explozivă*: este etapa în care persoana ajunge după mulți ani de investiție conținută în dezvoltare personală. De această dată face ceea ce se numește dezvoltare personală specializată. Aceasta este faza în care deja a prins viteza și lucrează la rafinarea tehnicilor și a instrumentelor de dezvoltare personală pe care le folosește.

Astfel, programele de dezvoltare personală a adulților, în special a femeilor și bărbaților reveniți din migrație, pot fi implementate cu succes doar în conexiune cu alte componente, precum dezvoltarea afacerilor, antreprenoriatul feminin, formarea competențelor digitale.

Concluzii. Dezvoltarea personală prin educația adulților în raport cu fenomenul migrației ar trebui să ia în considerare profilurile demografice și sociopsihologice ale persoanelor revenite în țară, ținând cont de nevoile specifice ale diferitor grupuri de femei și bărbați.

Teoria schimbării, teoria managementului, conceptul educației adulților demonstrează o corelare directă dintre dezvoltarea personală și starea de bine, crearea de precondiții pentru dezvoltarea profesională.

Considerăm că studierea aspectelor psihoemoționale și relaționale ce conduc la dezvoltarea personală a femeilor revenite din migrație, presupune contribuții importante pentru îmbunătățirea calității vieții acestora, dar și la atenuarea efectelor negative ale migrației economice. Totodată, aceasta poate contribui la coeziunea instituției familiei în Republica Moldova.

Referințe:

1. UN Moldova COVID-19 Thematic Brief Migration, 2020. <https://moldova.un.org/en/47088-un-moldova-covid-19-thematic-brief-migration>
2. Care este impactul COVID-19 asupra remitențelor în Republica Moldova? UNDP, 2020. <https://www.undp.org/ro/moldova/news/care-este-impactul-covid-19-asupra-remiten%C8%9Belor-%C3%AEn-republica-moldova>
3. UN Women's Country Gender Equality Brief, 2021. <https://moldova.unwomen.org/en/biblioteca-digitala/publicatii/2020/12/republic-of-moldova-country-gender-equality-brief>
4. ODA, Migranți, 2022. <https://www.odimm.md/ro/pare>

Rezumatul a fost elaborat în cadrul Programului de Stat: „Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova”. Cifrul: 20.80009.0807.23.